

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod.maks.kods: 40008020804
Nor.konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

05.08.2021. Nr. 202107/SAN3981/NOS578

Uz TAP VSS-666

Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrijai

*Par Ministru kabineta noteikumu
projektu "Atlīdzības aprēķināšanas
un izmaksāšanas kārtība par zemes
dzīļu īpašuma tiesību aprobežojumu
valsts nozīmes zemes dzīļu
nogabalos" (VSS-666)*

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir izvērtējusi Ministru kabineta noteikumu projektu "Atlīdzības aprēķināšanas un izmaksāšanas kārtība par zemes dzīļu īpašuma tiesību aprobežojumu valsts nozīmes zemes dzīļu nogabalos" (turpmāk – noteikumu projekts) un nesaskaņo to.

Noteikumu projekts nosaka kārtību, kādā aprēķina un izmaksā atlīdzību zemes īpašniekam par zemes dzīļu īpašuma tiesību aprobežojumu valsts nozīmes zemes dzīļu nogabalos (turpmāk – atlīdzība), ja sabiedrības un valsts interesēs nepieciešams izmantot zemes dzīles. Kā noprotams no noteikumu projekta, atlīdzība sastāv no vienreizējas kompensācijas, kas tiek aprēķināta 5% apmērā no aprobežotās īpašuma platības kadastrālās vērtības. Vēršam uzmanību uz to, ka šajā gadījumā tiek aizskartas īpašnieka īpašuma tiesības, kuras aizsargā Latvijas Republikas Satversmes 105.pants. Civillikuma 927.pants noteic, ka Īpašums ir pilnīgas varas tiesība par lietu, t. i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamus labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību. Civillikuma 1042.pants noteic, ka zemes īpašniekam pieder ne vien tās virsa, bet arī gaisa telpa virs tās, kā arī zemes slāņi zem tās un visi izrakteņi, kas tajos atrodas. Civillikuma 1043.pants noteic, ka zemes īpašnieks var, pēc sava ieskata, rīkoties ar savas zemes virsu, gaisa telpu virs tās, kā arī ar zemes slāņiem zem tās, ja vien viņš ar to neskar svešas robežas.

Nav strīda par to, ka īpašuma tiesības var tikt ierobežotas sabiedrības interesēs, tomēr šādam ierobežojumam pretī jābūt taisnīgai atlīdzībai par šādu īpašuma tiesību ierobežojumu. Līdz ar to lūdzam pamatot, ka atlīdzība 5%

apmērā no aprobežotās īpašuma platības kadastrālās vērtības, ir taisnīga atlīdzība, kas jāmaksā zemes dzīļu izmantotājam.

Vēršam uzmanību arī uz noteikumu projekta 8.punktā ietverto darbību, kas nav piesaistīta tam, ka zemes īpašnieks iepriekš informēts par īpašuma tiesību aprobežojumu viņa īpašumam. Vienlaikus tiek pieļauta situācija, ka tiesvedība par atlīdzības apmēru var tikt izskatīta un izmaksāta jau pēc zemes dzīļu izmantošanas uzsākšanas, tādējādi īpašniekam radot zaudējumus, jo strīdus un tiesvedības gadījumā izmaksājamās atlīdzības apmērs būs būtiski zaudējis sākotnējo vērtību ikgadējās inflācijas dēļ. Turklāt noteikumu projekta 8.punkts neparedz īpašnieka īpašuma tiesību aprobežojumu zemesgrāmatā noteikt daļai īpašumam, ja valsts zemes dzīļu nogabals neaptver visu platību, zem kuras zemes dzīļu izmantošana ir aprobežota. Tāpat no 8.punkta redakcijas nav viennozīmīgi saprotams, vai īpašuma tiesību aprobežojumu uzliks visiem īpašumiem vai tikai tiem, kuru īpašnieki pieprasījuši kompensāciju.

Priekšsēdis

(paraksts*)

Gints Kaminskis

Sandra Bērziņa 26527258
sandra.berzina@lps.lv

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.